

N:o 68.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1893, kl. 1 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af ej mindre Kongl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af 2, 4 och 5 §§ i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, än äfven väckt motion om ändring i samma förordning.

Genom en den 17 sistlidne mars aflåten proposition, n:o 45, hvilken blifvit till laguskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, jemlikt 87 § regeringsformen, föreslagit Riksdagen att antaga följande

Lag

om ändrad lydelse af §§ 2, 4 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Härigenom förordnas, att §§ 2, 4 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest

han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvardera af rikets universitet; en vald, med fullmakt å ordinarie embete eller tjänst försedd prestman från hvar stift och en från Stockholms stad; så ock trettio två af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvardera af de öfriga stiftet och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i beslutet, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 4.

I val af de presterliga ombuden för stiftet och Stockholms stad deltaga alla inom distriktet kyrkoskrifne, till prestembetets utöfning berättigade prestmän.

Valet förrättas i den ordning domkapitlet föreskrifver. För hvarje ombud utses på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgad.

Med iakttagande att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvar inom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvardera ett och de öfriga stiftet hvardera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Vid detta sammanträde skola elektorerna, meddelst slutna sedlar, hvar för sig till ombud föreslå en å kyrkostämman röstberättigad man. Falla dervid rösterna till mera än hälften på en man, vare han behörigen vald. Äro åter rösterna så delade mellan

flere, att sådan röstöfvervigt för någon icke eger rum, anställles ny omröstning till antagande af den, som de flesta rösterna erhållit, eller, om han icke antages, af den, som näst honom blifvit af de fleste kallad, och så vidare. Skulle, sedan alla omröstningarne sålunda försiggått, likväl ingen hafva erhållit den här föreskrifna öfvervigt, anställles ny omröstning öfver alla dem, som vid den första omröstningen blifvit satte i fråga; skolande den, som erhållit de flesta rösterna, anses behörigen vald. Hafva två eller flere vid någon af dessa omröstningar erhållit de flesta och lika många röster, afgöres frågan genom lottning dem emellan.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställles på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Ifrågavarande §§ hafva för närvarande följande lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens professorer eller ordinarie adjunkter, två från hvardera af rikets universitet; en vald, med fullmakt å ordinarie embete eller tjenst försedd prestman från hvart stift och en från Stockholms stad; så ock trettio af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, tre från Hernösands, två från hvardera af de öfriga stiftet samt fem från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Chefen för ecklesiastikdepartementet må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i besluten.

§ 4.

I val af de presterliga ombuden för stiftet och Stockholms stad deltaga de prestmän, som innehafva fullmakt å ordinarie embete, eller tjenst förestå.

Valet förrättas i den ordning domkapitlet föreskrifver. För hvarje

ombud utses på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämma röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämma särskildt är stadgad.

Med iakttagande att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett, Hernösands stift tre och de öfriga stiftet hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Vid detta sammanträde skola elektorerna, meddelst slutna sedlar, hvar för sig till ombud föreslå en å kyrkostämma röstberättigad man. Falla dervid rösterna till mera än hälften på en man, vare han behörigen vald. Äro åter rösterna så delade mellan flere, att sådan röstöfvervigt för någon icke eger rum, anställs ny omröstning till antagande af den, som de flesta rösterna erhållit, eller, om han icke antages, af den, som näst honom blifvit af de flesta kallad, och så vidare. Skulle, sedan alla omröstningarne sålunda försiggått, likväl ingen hafva erhållit den här föreskrifna öfvervigt, anställs ny omröstning öfver alla dem, som vid den första omröstningen blifvit satte i fråga; skolande den, som erhållit de flesta rösterna, anses behörigen vald. Hafva två eller flere vid någon af dessa omröstningar erhållit de flesta och lika många röster, afgöres frågan genom lottning dem emellan.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehåft en af herr *O. B. Olsson* inom Andra Kammaren väckt, till utskottet jemväl remitterad motion, n:o 49, deri motionären anför:

»Klagomålen öfver de brister, som vidlåda sättet för kyrkomötets bildande, hafva hittills lemnats utan afseende. Dessa brister torde dock med snaraste böra afhjelpas, om kyrkomötet värdigt skall fylla sin uppgift att föra den svenska kyrkans talan, bevaka dess rätt och intressen.

Mest öfverklagadt är det förhållande, att präster och lekmän vid mötet ega lika många ombud, eller hvardera trettio, hvarigenom de förre ej allenast der fått det inflytande, som bör svara mot deras insigt och sakkunskap, utan dertill ernått en sådan magt, att de ensamme med hjälp af blott en enda lekman kunna afgöra mötets beslut. Äfvenledes grunderna för elektorsvalen, stiftens indelning i valkretsar och det sätt, hvarpå val af lekmannaombud förrättas, hafva varit föremål för befogade anmärkningar, hvilka gifva grundade skäl för att i dessa hänseenden föreslå nödiga ändringar. Vid de inkast, som framställas mot grunderna för val af prästerliga ombud, vill jag ej här uppehålla mig, helst dessa svårigen skulle kunna ändras utan att öka antalet af dessa ombud, hvilket i sin ordning skulle leda till en ytterligare ökning i lekmannaombudens antal, som måste blifva rätt betydlig, om öfvervigt åt dem skulle bevaras. Då emellertid ett allt för starkt ökande af kyrkomötets ledamotantal skulle medföra ökade kostnader för dess afhållande och utan motsvarande nytta förlänga dess förhandlingar samt möjligen äfven förleda det till intrång på området för Riksdagens befogenhet, torde ett sådant steg vara förenadt med stora betänkligheter.

Val af lekmännens ombud verkställas för närvarande genom elektorer. En öfvergång till omedelbart valsätt torde knappast vara möjlig, så länge valen ej omfattas med större intresse, än nu är fallet; men en mera likformig fördelning af elektorsrösterna kan och bör deremot med snaraste komma till stånd. Så länge hvarje pastorat, stort eller litet, eger blott en elektorsröst, kan en ringa minoritet af kretsens befolkning genom sina elektorer afgöra valet i rak strid med flertalets uttryckliga vilja. I fall Kalmar stifts båda valkretsar blifvit förenade till en enda, skulle de 23 elektorererna för Öland, om de vore eniga, kunnat öfverrösta de 22 elektorererna för stiftets tre gånger folkrikare fastlandsdel. På samma sätt kunna inom Vestmanlands-kretsen af Vesterås stift 30 elektorer för pastorat med 37,000 invånare förenade öfverrösta 29 elektorer för 135,000. Skarpast framträder den ojemna röstfördelningen i hufvudstaden, der åtta territoriella pastorat med hvar sin elektor och mer än 230,000 invånare kunna öfverröstas af tio elektorer för tyska, finska, garnisons- och hofförsamlingarna med knappa 12,000 medlemmar. Enklast vore väl denna olägenhet afhjelpat, om hvarje pastorat, liksom landtkommunerna vid val till Andra Kammaren, egde

utse en elektor för hvarje fullt eller börjadt tal af 1,000 invånare. Men den svårighet, som redan nu, då hvarje pastorat har en elektor, visat sig att finna män villige att mottaga och — hvad mera är — fullgöra uppdraget, torde då i allt för hög grad förstoras, för att detta skulle vara rådligt. För den skull torde man få nöja sig med ett mindre antal elektorer, exempelvis motsvarande antalet af landstingsmän för ett härad eller tingslag, eller en för hvarje fullt eller börjadt tal af 5,000 invånare i pastoratet. Härigenom vore i allt fall de svåraste ojemnheterna afhjelpade; ett pastorat med 5,000 eller färre invånare finge väl fortfarande nöja sig med en elektor, men ett sådant som t. ex. Hedvig Eleonora pastorat i Stockholm med mer än 48,000 invånare finge tio elektorer, och antalet af dylika för Stockholms territoriella församlingar skulle ökas från åtta till vid pass femtio.

Om valmännens rätt är illa tillgodosedd vid val till elektorer, är detsamma icke mindre fallet vid valkretsarnes bildande och sjelfva valet af lekmännens ombud. Då kyrkomötesförordningen vid 1863 års riksdag antogs, väcktes förslag, att lekmannaombuden borde utses länsvis och ej stiftsvis, på det valmännen måtte kunna uppsöka lämpliga kandidater inom en ort, hvars män de kände till. Den gällande indelningen af stiftet i tjugufem valkretsar torde ock ha afsett en förmedling af stift och län i dylikt syfte. Men den uppfyller illa sitt ändamål, då den ofta ledt till att skilda orter blifvit onaturligt sammanförda och andra lika onaturligt sönderskurna i flera kretsar, der det varit svårt, om ej omöjligt, för elektorerne att vinna nödig personalkänedom. I Hernösands stift ha de tre nordliga länen hvar för sig blifvit klufna och delade på två valkretsar; i Strengnäs stift har vestra Södermanland lagts till Nerike, i Göteborgs stift Halland förenats med vestgötadelen uppåt Göta elf, och i Lunds stift har Blekinge lagts under östra Skåne, andra oegentligheter att förtiga. I sistnämnda fall stå 23 elektorsröster från Blekinge magtlösa mot 52 från Skåne, och med nära 300,000 invånare eger kretsen blott att utse ett ombud, under det samma rätt äfven tillkommer Öland med endast 34,000 invånare. Enklast förekommes ojemnheter och framdeles möjligen tänkbara godtyckligheter vid kretsindelningen, om det en gång för alla fastställdes såsom regel, att denna indelning, så vidt ske kan, skulle rätta sig efter län och landskap. För samma ändamål borde äfven en ny krets tillkomma för hvarje af Lunds, Göteborgs och Hernösands stift.

Hvad lekmannaombudens antal vidkommer, torde behofvet af deras förstärkande någorlunda fyllas, i fall de ökas till 45, eller hälften flera än de presterliga ombuden, då alltså hela kyrkomötet komme att bestå af 75

ledamöter. Deras fördelning på skilda valkretsar borde så nära som möjligt ansluta sig till dessas folkmängd, så att största möjliga likformighet i lekmännens representation bragtes till stånd. Bifogade öfversigt visar såväl den valkretsindelning, som under nämnda förutsättningar vore den enda rimliga, som ock det antal ombud, som efter samma grunder skulle fallit på hvarje valkrets. Med närmast möjliga anslutning till stiftens fördelning, gifver den ett antal af 28 valkretsar, hvaraf blott en eller Malmöhus län af Lunds stift på grund af sin stora folkmängd (371,372 vid 1890 års slut) finge välja *tre* ombud, 15 kretsar hvardera *två* ombud, och 12 kretsar med mindre folkmängd finge hvardera *ett* ombud. Minsta kretsen blefve då som nu Öland med 33,819 invånare och ett ombud.

För giltigt val af ombud fordras absolut majoritet eller mer än hälften af de afgifna rösterna. Är sådan röstöfvervigt ej uppnådd, sker ny omröstning, då valmännen rösta med ja eller nej, om de vilja antaga den, som förut fått de flesta rösterna. Förkastas han, röstas på samma sätt öfver nästa man, och så vidare. Skulle alla dessa omröstningar icke leda till något resultat, röstas på nytt öfver alla dem, som första gången fått röster, då enkel majoritet faller utslaget. Till denna ytterlighet har det vid flera tillfällen gått, och dervid har det händt, att valmännen blifvit alldeles förvirrade af den långa raden af omröstningar och för att komma ifrån trasset kastat sina röster på en person, som första gången fått blott en enda röst. Ett sådant valsätt gifver klen säkerhet för ett godt valresultat. Lyckligtvis är i en sedan länge gällande lag ett vida bättre sätt anvisadt för att komma till absolut majoritet, då sådan erfordras. Kongl. förordningen om landsting stadgar nemligen i § 9, att der första omröstningen ej afgjort valet, skall röstas på nytt mellan dem, som första gången fått de flesta rösterna, men på det sätt, att under omröstning komma dubbelt så många, som återstå att välja. Skall då en väljas, röstas det mellan två; skola två väljas, röstas mellan fyra o. s. v., och uteslutne äro de, som första gången blott få stänkröster. Detta röstsätt har två gifna fördelar. Dels kunna aldrig någonsin mer än två omröstningar komma i fråga, och all önskelig enkelhet och reda är sålunda uppnådd. Vidare har en stor del af elektorerna på förhand erfarenhet af detta röstsätt, då de med all sannolikhet haft tillfälle att sätta sig in deri såsom elektor för val af landstingsmän. Tillämpadt vid val af lekmannaombud, skulle detta valsätt gifva så god säkerhet mot valtrassel och så goda valresultat, som med yttre hjälpmedel gerna kan vinnas.»

På grund af hvad sålunda anförts, föreslår motionären:

att Riksdagen ville för sin del besluta, att följande delar af kongl. förordningen af den 16 november 1863 rörande allmänt kyrkomöte måtte erhålla ungefärligen följande ändrade lydelse:

§ 2. Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet — — — — — ställe väljer; pastor primarius — — — — — konsistorium utser; fyra bland teologiska — — — — — rikets universiteter; en vald — — — — — Stockholms stad; så ock fyratiofem af lekmännen valda ombud, fördelade på sätt § 5 mom. 3 utvisar. Chefen för — — — — — i beslutet.

§ 5. *Mom. 1.* Inom hvarje pastorat — — — — — en elektor och derutöfver, efter folkmängden, en för hvarje fullt tal af femtusen. Om kallelse — — — — — är stadgadt.

Mom. 2. Med iakttagande — — — — — det stift eller valdistrikt, hvarinom moderkyrkan — — — — — om gemensamt elektorsval sig förena.

Mom. 3. Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett, Hernösands stift fyra, Lunds och Göteborgs stift hvartdera tre, och de öfriga stiftet hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet ordnas, så vidt ske kan, efter län och landskap, och bestämmas till sitt omfång af Konungen. Af dessa valdistrikt väljer det folkrikaste tre ombud, femton med större folkmängd hvartdera två ombud, och tolf med mindre folkmängd hvartdera ett ombud.

Mom. 4. Samtliga inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämma röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej hela det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprätta valförrättaren en förteckning öfver dem, som, utan att hafva blifvit valde, erhållit de flesta rösterna. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andre än de i förteckningen uppförde personer; och äro de valde, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten, då så erfordras.

Mom. 5. För hvarje ombud — — — — — i mötet deltaga.

Mom. 6. Val för Stockholms stad — — — — —
konsistorium.»

Utskottet, som härmed i ett sammanhang afgifver utlåtande öfver den kongl. propositionen och herr O. B. Olssons motion, får i anledning af den förra till en början erinra, att *dels* den ändring, som i 2 § af ifrågasvarande förordning föreslagits beträffande *antalet* af lekmannaombuden samt deras *fördelning* på de olika stiftet och de särskilda valdistrikt, hvarom i §:n omförmäles, *dels ock* den i tredje stycket af 5 § föreslagna valkretsindelningen skett under förutsättning af Riksdagens bifall till en af Kongl. Maj:t i proposition till innevarande Riksdag gjord framställning om delning af Hernösands stift.

Då emellertid kamrarne beträffande nämnda framställning stannat i skiljaktiga beslut, som ansetts icke kunna sammanjemkas, och frågan om berörda stifts delning sålunda förfallit, följer häraf att utskottet beträffande här ofvan särskildt omförmälda ändringsförslag icke har annan hemställan än att desamma icke må bifallas.

Mot hvad i öfrigt föreslagits i den föreliggande propositionen har utskottet icke haft något att anmärka.

Vidkommande härefter herr *O. B. Olssons* i ämnet väckta motion har utskottet funnit motionärens framställning rörande *elektorsval* äfvensom *sättet* för lekmannaombudens utseende böra föranleda till ändrade bestämmelser härutinnan i enlighet med hvad motionären föreslagit; och har utskottet följaktligen i sitt nedan intagna förslag gifvit 1, 2 och 4 mom. af § 5 en häremot svarande affattning.

Motionärens förslag om tillökning i antalet lekmannaombud äfvensom angående omreglering af de nuvarande valdistrikten har utskottet deremot icke funnit skäl att tillstyrka, då dessa förslag synas innebära en genomgripande förändring i grunderna för kyrkomötets sammansättning, till hvilken förändring behof icke torde förefinnas.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

1:o) att Riksdagen, med förklarande, att Kongl. Maj:ts ifrågasvarande proposition icke kan oförändrad bifallas, ville i anledning af samma proposition och af herr *O. B. Olssons* motion, för sin del antaga följande

Lag

angående ändrad lydelse af §§ 2, 4 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Häri genom förordnas, att §§ 2, 4 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den af domkapitlets ledamöter, som kapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens *ordinarie eller extra ordinarie professorer*, två från hvardera af rikets universitet; en vald, med fullmakt å ordinarie embete eller tjänst försedd prestman från hvar stift och en från Stockholms stad; så ock trettio af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, tre från Hernösands, två från hvardera af de öfriga stiftet samt fem från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. *Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen* må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarne, men ej i besluten, *der de ej äro till ombud vid mötet valde.*

§ 4.

I val af de presterliga ombuden för stiftet och Stockholms stad deltaga *alla inom distriktet kyrkoskrifne, till prestembetets utöfning berättigade prestmän.*

Valet förrättas i den ordning domkapitlet föreskrifver. För hvarje ombud utses på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor och derutöfver, efter folkmängden, en för hvarje fullt tal af femtusen. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgadt.

Med iakttagande att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om *gemensamt elektorsval* sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartera ett, Hernösands stift tre och de öfriga stiftet hvartera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorerna skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. *Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämman röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförde personer; och äro de valde, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.*

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

samt

2:o) att herr *O. B. Olssons* motion i de delar, som icke afses i utskottets hemställan under första punkten, icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 2 maj 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Reservation

af herr *Lilienberg*,

samt, beträffande § 5 i utskottets förslag, af herrar *Annerstedt*, *C. H. Lundström* och *Fröberg*.